

Застосування інтеграції загальноосвітніх і професійно-орієнтованих дисциплін при підготовці перекладачів

При підготовці майбутніх перекладачів авіаційної галузі слід враховувати той фактор, що вони мають засвоїти не лише фонетичні, граматичні та лексичні особливості мови, що вивчається, досконало знати українську мову, історію англійської мови, стилістику, лексикологію, теорію перекладу, майбутні спеціалісти повинні вміти перекладати галузеву літературу, знати про національні та міжнародні організації цивільної авіації, мати базові знання з перекладу англійської авіаційної термінології. А отже, процес підготовки майбутніх перекладачів потребує узгодження навчальних та робочих програм з різних навчальних дисциплін, використання міждисциплінарних зв'язків з метою створення навчального курсу, який би органічно поєднував у собі лінгвістичну освіту, практичну та психологічну підготовку. Проблема інтеграції знань виникла у педагогіці одночасно із запровадженням предметного підходу до навчання. У 80-90-х роках спостерігається зростання інтегративних тенденцій у педагогіці, розробляються різноманітні методики вивчення груп предметів від повного синтезу до простої координації навчального матеріалу за принципом великих автономних блоків із збереженням специфіки кожного навчального предмету [1]. Однією з головних проблем змісту освіти виступає проблема його інтеграції у зв'язку з ростом наукових знань, "вибухом інформації".

Наприклад, при вивченні дисципліни "Практика перекладу англійської авіаційної термінології", що викладається на четвертому курсі, студенти стикаються зі значними труднощами, викликаними поганим знанням особливостей будови літака, роботи аеропорту, фразеології радіообміну. Проте на третьому курсі викладалася дисципліна "Основи авіації і космонавтики", на заняттях якої можна було б значно покращити знання студентів з перерахованих питань за умови узгодження навчальних програм і, можливо, збільшення кількості годин, відведених на вивчення цієї дисципліни. Також, вважаємо за доцільне проводити викладання таких дисциплін, як "Практика перекладу англійської авіаційної термінології", "Основи авіації і космонавтики", паралельно, тобто починаючи з третього курсу, намагаючись одночасно розглядати певні теми, так, щоб студенти мали уявлення про терміни, які існують в авіаційній галузі.

Оволодіння професійно важливими знаннями, вміннями, навичками і формування якостей майбутніх перекладачів авіаційної сфери базуються на досвіді, отримуваним студентами в навчальній та квазіпрофесійній діяльності. З метою підвищення рівня сформованості професійної компетентності у майбутніх перекладачів авіаційної галузі вважаємо за доцільне удосконалити курс "Практика перекладу англійської авіаційної термінології", що має тісний зв'язок з іншими навчальними дисциплінами, які викладаються за навчальним планом спеціальності. Серед них такі дисципліни, як "Практичний курс англійської мови", "Вступ до галузевого перекладу", "Практика письмового перекладу з англійської мови галузевої літератури", "Практика усного перекладу з англійської мови галузевої літератури", "Основи авіації і космонавтики", "Грамматика англійської та української мов" та іншими. Також слід звернути увагу на зв'язок дисципліни "Практика перекладу авіаційної термінології" з циклом загальноосвітніх дисциплін, таких як "Історія України", "Ділова українська мова", "Основи права", "Основи психології і педагогіки" та інші. Наприклад, до складу першого модулю "Основи авіації" дисципліни "Практика перекладу англійської авіаційної термінології" входять теми "Зародження авіації в Україні" та "Історичні шляхи розвитку України як авіаційної держави". Тут можна провести паралелі з дисципліною "Історія України", яку студенти вивчали на I курсі. Спираючись на вже засвоєну інформацію про історичні події того часу, можна більш докладно пояснити особливості шляхів розвитку України як авіаційної держави.

Також використання синергетичних принципів (принцип подолання лінійного мислення, принцип додатковості, принцип відкритості) дозволить покращити сприйняття студентами інформації. Інформаційна культура студента, що визначається сенсопошуковими вміннями, формується не за допомогою заучування, а за допомогою осмислення і переосмислення змісту запропонованого матеріалу, яке є необхідною і достатньою умовою біфуркаційного (біфуркація – точка "розгалуження" шляхів еволюції системи) переходу свідомості з режиму зовнішньо керованого функціонування у режим інтенсивного самоорганізованого розвитку. А проблемне, неоднозначне викладання навчального матеріалу, демонстрація різних точок зору на одну й ту ж проблему, обернення і переведення студентів в експертів, відсутність абсолютизації будь-яких сторін явища – реалізація принципу додатковості на практиці. Принцип відкритості, як принцип надання певної свободи при виборі цілей, змісту, форм, методів, джерел, засобів, термінів, часу, місця навчання і оцінювання результатів, може бути використаний при антитезовому викладі навчального матеріалу, стимулювальна потреба самостійно осмислювати уроки минулого і конструювати власні моделі його актуалізації, дозволить студенту розкритися [2: 8].

Отже, при вивченні, наприклад, модулю № 1 "Основи авіації" доцільно не повідомляти студентам певні факти, а запропонувати самостійно знайти інформацію про розвиток авіації у в Україні і в світі та згодом проаналізувати, яким чином вплинули історичні події того часу на розвиток авіації, чи існували інші можливі шляхи розвитку (запропонувати знайти інформацію про дирижаблі (цепеліни) і т.д.).

Інформація, яку студенти засвоюють при вивченні курсу "Практика перекладу англійської авіаційної термінології" є необхідною для їх майбутньої професійної діяльності, проте недостатньо знати певну кількість термінів, слід ще вміти застосовувати їх на практиці.

Отже, наше завдання – підвищити у студентів рівня знань і умінь, а також рівня сформованості у них якостей особистості, що відображають професійну компетентність, з формуванням мотивації професійного становлення в період навчання у ВНЗ. Особливу увагу необхідно приділити тому, щоб поставлені цілі були особистісно-важливі і внутрішньо прийняті студентами, тобто формуванню у них внутрішньої потреби і створенню позитивної мотивації до професії перекладача авіаційної галузі, забезпечення активного включення студентів до процесу міжмовного і міжкультурного спілкування, що має стати, на наш погляд, стимулом розвитку особистості в цілому.

Таким чином, ми стверджуємо, що процес підготовки майбутніх перекладачів авіаційної галузі потребує узгодження навчальних та робочих програм з різних навчальних дисциплін, використання міждисциплінарних зв'язків з метою створення навчального курсу, який органічно поєднував би у собі лінгвістичну освіту, практичну та психологічну підготовку.

Але слід зауважити, що створення такого курсу вимагає співпраці викладачів які викладають на різних курсах, а інколи і на різних кафедрах. Слід порівняти і узгодити необхідні зміни до робочих програм різних дисциплін. Поєднання "Практики перекладу англійської авіаційної термінології" з дисциплінами "Практичний курс англійської мови" і "Практика перекладу з англійської мови галузевої літератури" може сприяти виходу на якісно новий рівень подачі знань з іноземної мови і перекладу.

Література

1. Назарова Т. С., Шаповаленко В. С. Парадигма нелінійності як основа синергетического підходу в обученіи / Стандарти и мониторинг в образовании. – М., 2003. – №1. – С. 3-10. 2. Козловська І. М. Теоретико-методологічні аспекти інтеграції знань учнів професійно-технічної школи (дидактичні основи). – Львів: Вид-во «Світ», 1999. – 301 с.